

Ekstraoppgave 3.6.1

a)

$$> \text{limit}(\text{sqrt}(t^4 + 2t) - (t^2 + 1), t = 0)$$

b)

$$> \text{limit}((1 - \ln(x))^x, x = \text{infinity})$$

Grenseverdien eksisterer altså ikke, men det er av verdi å merke seg at uttrykket vokser over alle grenser når $x \rightarrow \infty$.

Eller gjør det ikke det??? Det er klart at $(1 - \ln x) < 0$ for $x > e$, så vi har store problemer med fortegnet til $(1 - \ln x)^x$ når $x \rightarrow \infty$.

Det har Maple ikke tatt hensyn til! Det kan være verdt å merke seg!

Legg merke til at infinity kan skrives bent frem i Maple.

Alternativt kan man åpne skuffen Common Symbols i venstre marg og trykke på ∞ der:

$$> \text{limit}((1 - \ln(x))^x, x = \infty)$$

c)

$$> \text{limit}\left(\left(\frac{1}{\cos^{-1}(x)} - \frac{x}{\ln(x)}\right), x = 1, \text{left}\right)$$

Heller ikke denne grenseverdien eksisterer ifølge Maple.

Legg merke til bruken av *left* for å fortelle Maple at det er snakk om en ensidig grense fra venstre.

Tilsvarende kan man bruke *right* til å fortelle Maple at det er snakk om en ensidig grenseverdi fra høyre.

Ekstraoppgave 3.6.2

a)

$$> f := x \rightarrow \frac{x^3 \cdot \cos^{-1}(x^2)}{x^2 \cdot \cos(x^3)}$$

> **for n from 1 to 5 do evalf(f((-10)⁻ⁿ), 60) end do**

Legg merke til at vi krever ganske høy presisjon i utregningene. Null over null uttrykk er alltid skumle i beregninger.

Vi sjekker også funksjonsverdier på begge sider av $x = 0$ siden vi bruker $x = a + (-1)^n \cdot 10^{-n} = (-1)^{-n} \cdot 10^{-n} = (-10)^{-n}$. Funksjonsverdiene ser ut til å avta mot null. For å sjekke litt nøyere, kan vi se hva som skjer når x er enda nærmere null.

> **for n from 6 to 20 do evalf(f((-10)⁻ⁿ), 60) end do**

Nå tror jeg virkelig at grenseverdien eksisterer og er lik null.

Jeg kan jo også prøve hva som skjer ved bruk av kommandoen *limit* :

> *limit*(f(x), x = 0)

b)

$$> f := x \rightarrow \frac{\text{sqrt}(\text{abs}(x^3 - 1))}{(x - 1) \cdot \text{sqrt}(\sin(\text{abs}(1 - x)))}$$

> **for n from 1 to 20 do evalf(f(1 + (-10)⁻ⁿ), 60) end do**

Her tror jeg at funksjonen oscillerer villere og villere, slik at grenseverdien ikke eksisterer.

Faktisk tror jeg at de ensidige grensene heller ikke eksisterer, for de er henholdsvis ∞ og $-\infty$.

Du kan jo sjekke hva Maple svarer om du bruker kommandoen *limit*

Ekstraoppgave 3.6.3

a)

```
> plot(cos^-1(1/x) - tan^-1(x), x = 10^4 .. 10^6)
```

Jeg tror grenseverdien eksisterer og er lik null.

b)

```
> plot(tan^-1(x) - (tan^-1(x))^2, x = 10^4 .. 10^6)
```

Jeg tror faktisk at grenseverdien eksisterer, og er i nærheten av -0.9.

I denne oppgaven vet jeg faktisk hva grenseverdien er, for $\lim_{x \rightarrow \infty} \tan^{-1} x = \frac{\pi}{2}$, slik at grenseverdien eksisterer og er lik

```
> pi/2 - (pi/2)^2
```

der

```
> evalf(pi/2 - (pi/2)^2)
```

c)

```
> plot(x^100 * exp(1/x), x = 0.5 .. 1)
```

Denne grenseverdien må da bare bli null? Det ser rart ut, for når $x \rightarrow 0^+$, vil $\exp\left(\frac{1}{x}\right) \rightarrow \infty$ fryktelig fort.

Vi sjekker hvordan det ser ut nærmere null:

```
> plot(x^100 * exp(1/x), x = 0.01 .. 0.02)
```

```
> plot( $x^{100} \cdot \exp\left(\frac{1}{x}\right)$ ,  $x = 0.001 \dots 0.002$ )
```

Å hei! Nå ser det ut til å gå mot uendelig. Det har jeg mer tro på.

Det er lett å bli lurt av slike undersøkelser!

Hva svarer Maple om jeg bruker kommandoen *limit* tro?

```
> limit( $x^{100} \cdot \exp\left(\frac{1}{x}\right)$ ,  $x = 0$ , right)
```

```
>
```